

Pinksteren in Ghana: (uit de brief van Jasper Maas)

“Op een zaterdag in februari reden we in traditionele Gonjakleding naar Buipe, twee uur ten zuidwesten van Tamale. Mary zat nerveus naast me. Het belooft een bijzondere dag te worden, waarvoor we zelfs de bruiloft van vrienden hadden besloten te missen.

In 1969 was de jonge Nederlandse zendelinge Jeanette Zwart naar Ghana gekomen om te werken in het gebied van de Gonja's, de etnische groep waar ook Mary bij hoort. Haar belangrijkste missie was om te werken aan de vertaling van de Bijbel in het Gonja. De Gonja's zijn sterk beïnvloed door Islam en tot op de dag van vandaag zijn slechts enkele Gonja's christen. In 1984, 15 jaar na haar komst naar Ghana, was het Jeanette en haar team gelukt het Nieuwe Testament in het Gonja te vertalen. Voor het eerst konden Gonja's de Bijbel in hun eigen taal horen en lezen en voor het eerst was de taal op schrift gesteld.

Als Jeanette op verlof was in Nederland kwam zij vaak naar de gemeente waar ik met mijn ouders naar toe ging, om te vertellen over haar werk in Ghana en de vertaling van de Bijbel in het Gonja. Ik hing als kleine jongen aan haar lippen als zij vertelde over deze andere wereld, niet wetende dat ik ooit deel zou gaan uitmaken van diezelfde wereld. En dat ik haar op die zaterdag in 2016 in Buipe zou zien dansen bij de inzegening van de volledige Bijbel in het Gonja.

Jeanette Zwart tijdens de inzegening van de Gonja Bijbel

De Chief van Buipe, chiefs vanuit heel Gonjaland, enkele ministers (als afvaardiging van de President, die zelf Gonja is, maar niet kon komen), de katholieke bisschop van het Bisdom Damongo, de voorzitter van de presbyteriaanse kerk in noord Ghana, predikanten, catecheten en Gonja christenen uit heel Gonjaland, waren samengekomen in Buipe om te

vieren dat Gonja's eindelijk het woord van God in moedertaal konden horen, lezen en uitdelen. Een spreker van het Ghana Institute for Linguistics, Literacy and Bible Translation (GILLBT) gaf aan dat dat heel bijzonder is, zeker als je bedenkt dat de meeste etnische groepen in noord Ghana nog geen volledige Bijbelvertaling in hun taal beschikbaar hebben. Er was muziek, dans, samenzang, een oorkonde van waardering voor Jeanette Zwart (inmiddels alweer jaren in Nederland en voor de gelegenheid overgekomen) en enkele anderen, en naast mij was Mary zichtbaar geëmotioneerd. Dit boek opent niet alleen de weg voor Gonja's om de Bijbel in hun eigen taal te lezen, maar geeft ook een boost aan het zelfvertrouwen, zelfbewustheid en de identiteit van Gonja's. In het bijzonder van de kleine groep Gonja christenen, die, heen en weer geslingerd tussen de 'islamitische wereld' van de Gonja's en de wereld van christenen uit andere etnische groepen met andere talen en gebruiken, onderweg zijn een eigen identiteit op te bouwen waarmee ze volledig Gonja en volledig christen kunnen zijn.

Mary is trots op haar Gonja Bijbel!

Een andere spreker benoemde de verantwoordelijkheid die de inzegening van deze Gonja Bijbel met zich meebrengt voor alle aanwezigen, want 'hoe kunnen Gonja's de inhoud van dit boek tot zich nemen als ze niet kunnen lezen en schrijven?'. Gonja is tegenwoordig op alle scholen in het Gonjagebied een verplicht vak, maar de grootste meerderheid is nooit naar school geweest. De presbyteriaanse kerk heeft dit jaar, in samenwerking met GILLBT en ondersteund door Kerk in Actie haar alfabetiseringsprogramma nieuw leven in geblazen. Ongeveer 200 vrijwilligers zijn inmiddels getraind om volwassenen en jongeren in dorpen in het hele Gonja- en Dagombagebied in noord Ghana te leren lezen en schrijven in hun eigen taal. Een vervolg hierop kan het leren van Engels en zelfs doorstroming naar regulier onderwijs zijn. De uitdaging die het alfabetiseringsteam zichzelf gesteld heeft is om nu vooral meer vrouwen aan boord te krijgen, waar in eerdere jaren voornamelijk mannen de lessen bijwoonden.

Onderweg terug naar huis vertelde Mary dat ze haar eerste exemplaar aan de kerk in haar dorp wilde geven. Voorin schreef ze in Engels en Gonja: 'voor de Katholieke Kerk in Bole; "ze waren geraakt, want ze hoorden hen spreken in hun eigen taal" (Handelingen 2:6)'.

Prachtig om te lezen dat de Geest wereldwijd werkt!

De ZWO commissie